

Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες

Η απαρχή των Ολυμπιακών Αγώνων

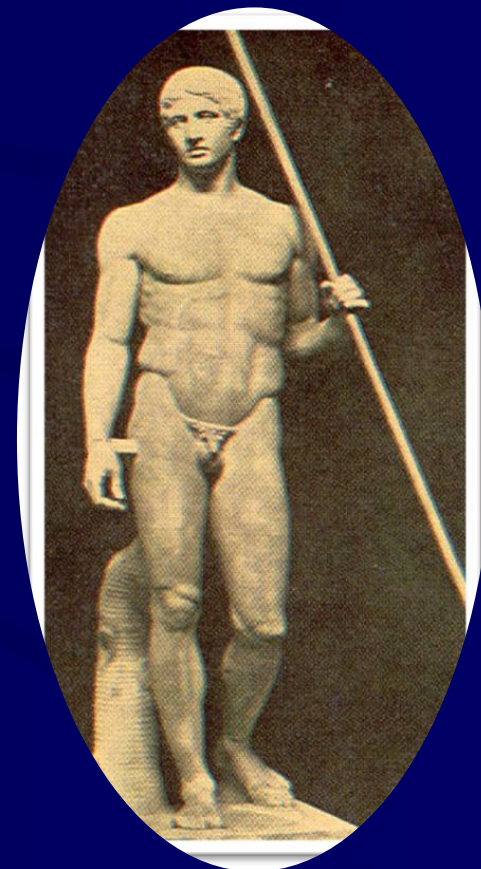
- Όπως και οι υπόλοιποι αγώνες, έτσι και οι Ολυμπιακοί πέρασαν από διάφορες φάσεις.
- Αρχικά γίνονταν προς τιμή των νεκρών, μετά προς τιμή των Πέλοπα και Ηρακλή και τελικά προς τιμή του Δία.
Σίγουρα οι αγώνες διεξάγονταν πριν το 776 π.Χ.

Σύμφωνα με τον Πάυσανια, ο βασιλιάς **Ίφριτος** ζήτησε χρησμό από το μαντείο των Δελφών, για το πώς θα πετύχει την ενότητα των Ελλήνων, που εκείνη την περίοδο, είχαν συνεχείς διαμάχες. Η Πύθια απάντησε πως θα έπρεπε να δώσει σημασία στους αγώνες της Ολυμπίας.

Η απαρχή των Ολυμπιακών Αγώνων

Έτσι το 776 π.Χ. έχουμε την πρώτη αναθηματική στήλη με το όνομα του Ολυμπιονίκη στο Στάδιο.

Οι εγκαταστάσεις

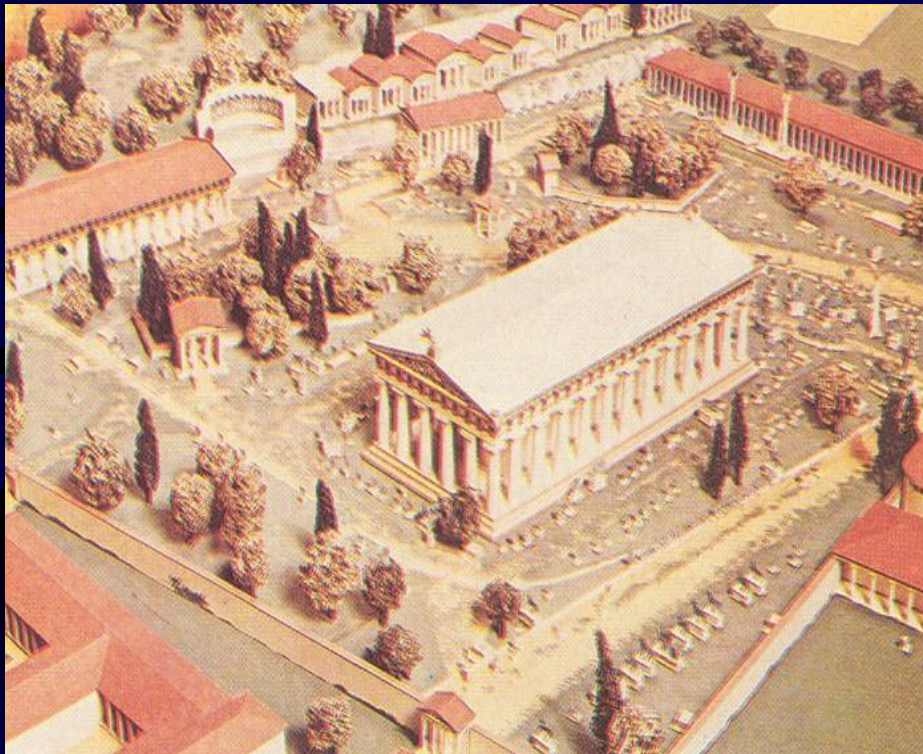

Οι αγώνες γίνονταν στην **Αρχαία Ολυμπία**.

Εκεί υπήρχε το στάδιο, ο ιππόδρομος, ο ναός του Ζία και άλλα κτήρια.

Οι εγκαταστάσεις

Με το πέρασμα των αιώνων κατασκευάστηκαν και άλλα κτίρια:

- ❖ οι θησαυροί,*
- ❖ το υδραγωγείο,*
- ❖ οι κοιτώνες των αθλητών,*
- ❖ το γυμναστήριο.*

Το στάδιο

- ◆ Πρόκειται για το χώρο όπου διεξάγονταν οι αγώνες δρόμου.
- ◆ Χωρούσε 45.000 θεατές.
- ◆ Δεν υπήρχε πρόβλεψη για τη διακονή τους, και συνήθως, διανυκτέρευαν στο ύπαιθρο, κάτω από τα δέντρα.

Το αρχαίο στάδιο

Τα αγωνίσματα

Τα αγωνίσματα διακρίνονται σε:

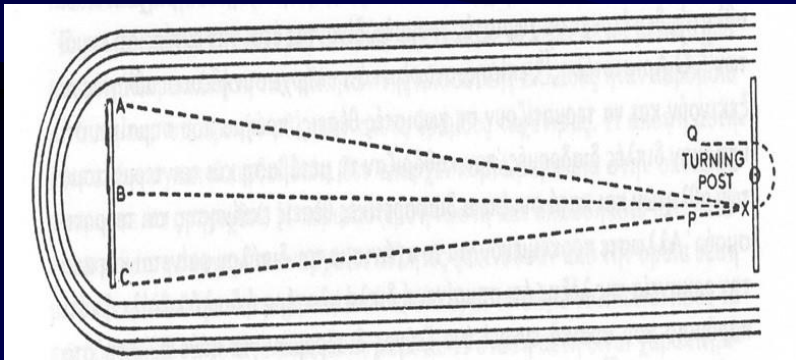
- ↙ Δρομικά αγωνίσματα
- ↙ Αρματοδρομίες
- ↙ Ιπποδρομίες
- ↙ Πάλη
- ↙ Πυγμαχία
- ↙ Παγκράτιο
- ↙ Πένταθλο

Τα αγωνίσματα

Δρομικά Αγωνίσματα

- η ταχύτητα,
- η παρατεταμένη ταχύτητα και
- η αντοχή,
όπως ακριβώς και σήμερα.

Τα δρομικά αγωνίσματα γίνονταν στο στάδιο.

Ο μηχανισμός εκκίνησης λεγόταν «ύσπληξ».

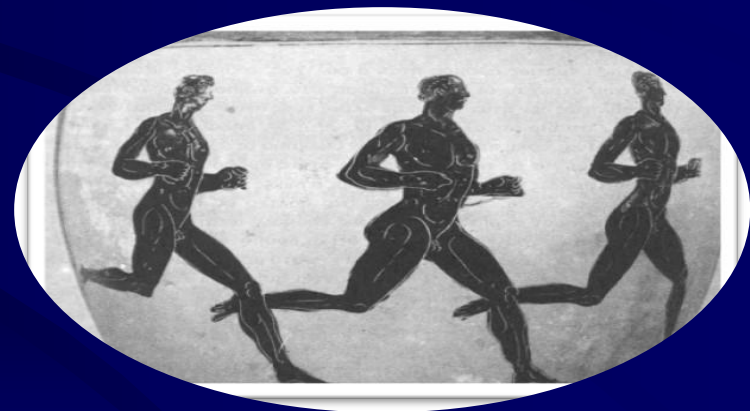
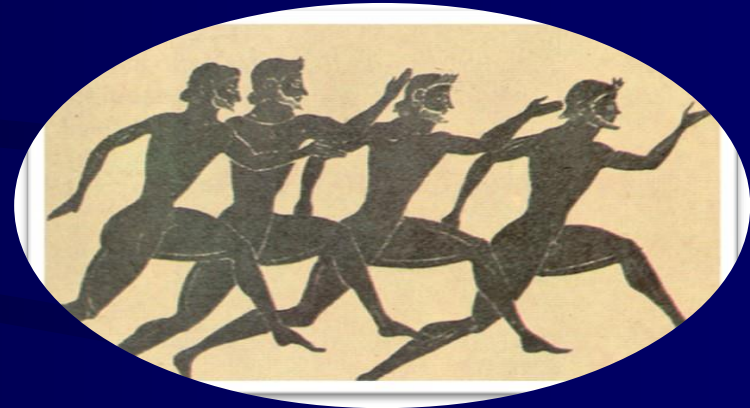

Τα αγωνίσματα

Δρομικά Αγωνίσματα

- ❖ Στάδιο → 192,27m
- ❖ Δίκυλος → 2 Χ 192,27m
- ❖ Τόλιχος → 24 Χ 192,27m
- ❖ Οπλιτοδρομία

Τα αγωνίσματα

Δρομικά Αγωνίσματα

Η Οπλιτοδρομία

- Αγώνας δρόμου 2 X 192,27m
- Ήταν το τελευταίο αγώνισμα των Ολυμπίων

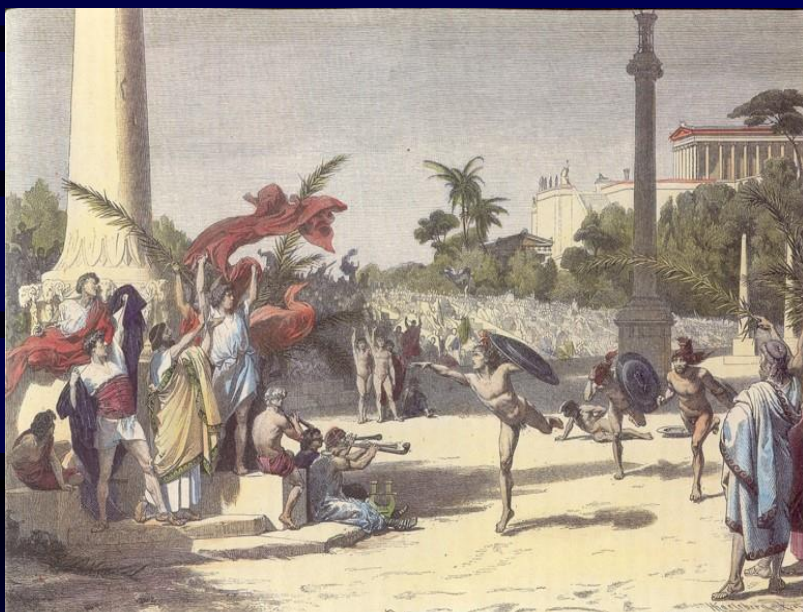

Οι αθλητές έτρεχαν με ασπίδα και κράνος

Τα αγωνίσματα

Δρομικά Αγωνίσματα

Τερματισμός Οπλιτοδρομίας

Η Οπλιτοδρομία

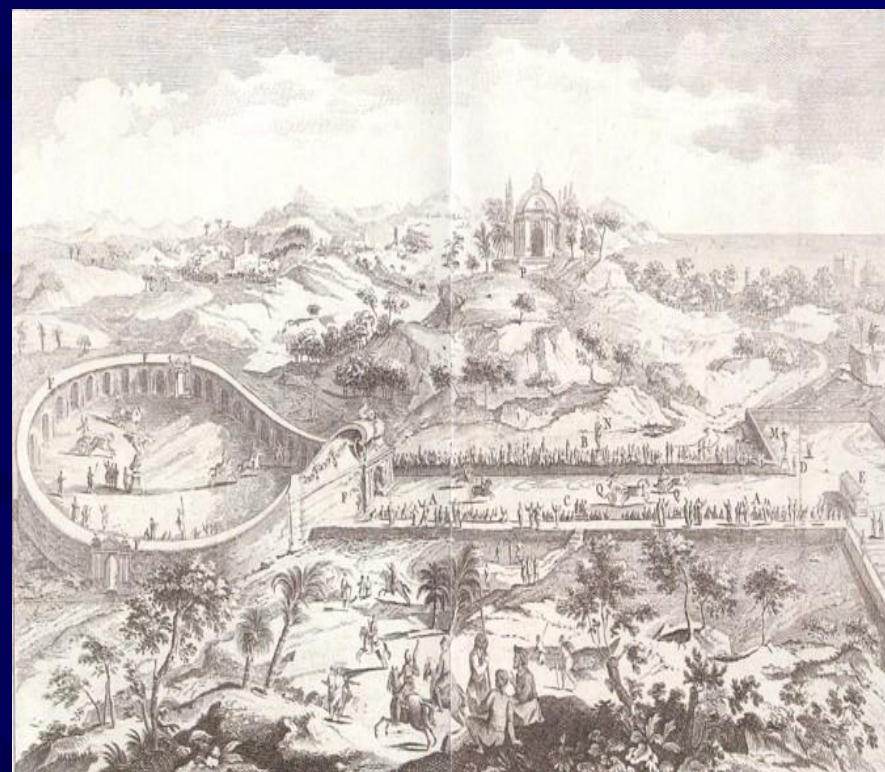
ήταν το πιο συγκινητικό αγώνισμα των αρχαίων ολυμπιακών αγώνων καθώς διεξάγονταν προς τιμή των προγόνων που είχαν σκοτωθεί στους πολέμους εναντίον των ξένων επιδρομέων.

Τα αγωνίσματα

Οι Αρματοδρομίες

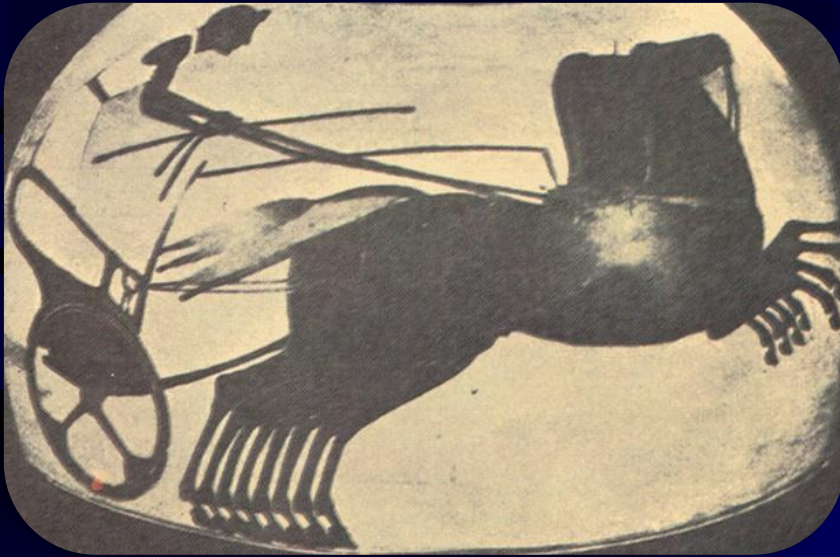
διεξάγονταν στον ιππόδρομο. Ο ιππόδρομος είχε ορθογώνιο σχήμα με μήκος 600μ. και πλάτος 300μ. Η στροφή γινόταν γύρω από 2 κολώνες που απείχαν 400m μεταξύ τους. Ενδιαφέρων ήταν ο μηχανισμός εκκίνησης.

Τα αγωνίσματα

Κατηγορίες αρματοδρομιών

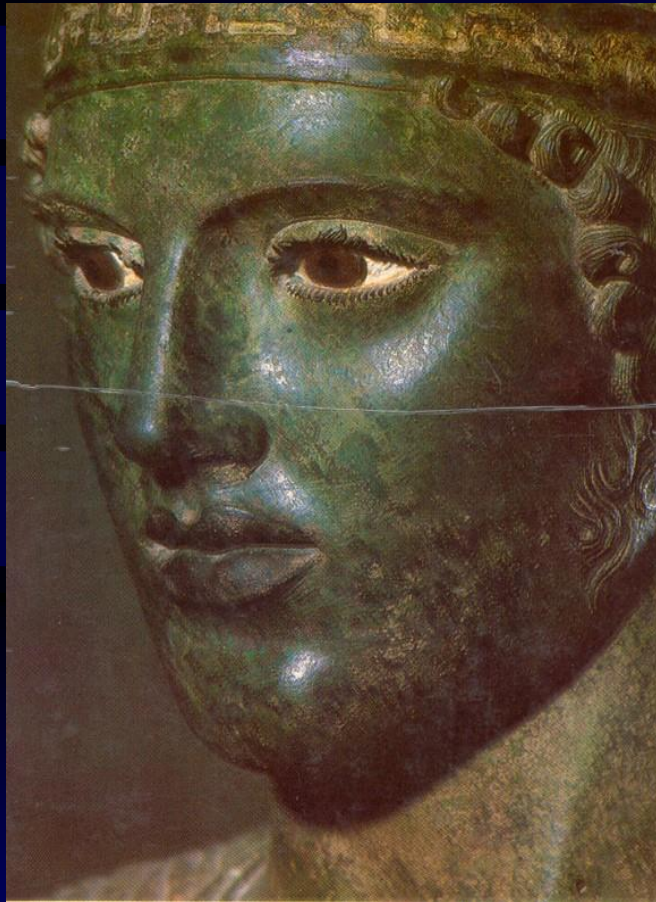

- ❖ *Συνωρίς* → 2 άλογα,
απόσταση 3200m.
- ❖ *Τέθριππο* → 4 άλογα,
απόσταση 4800m.
- ❖ *Απήνη* → 2 μουλάρια

Αναπαράσταση από το αγώνισμα των Αρματοδρομιών

Τα αγωνίσματα

Κατηγορίες αρματοδρομιών

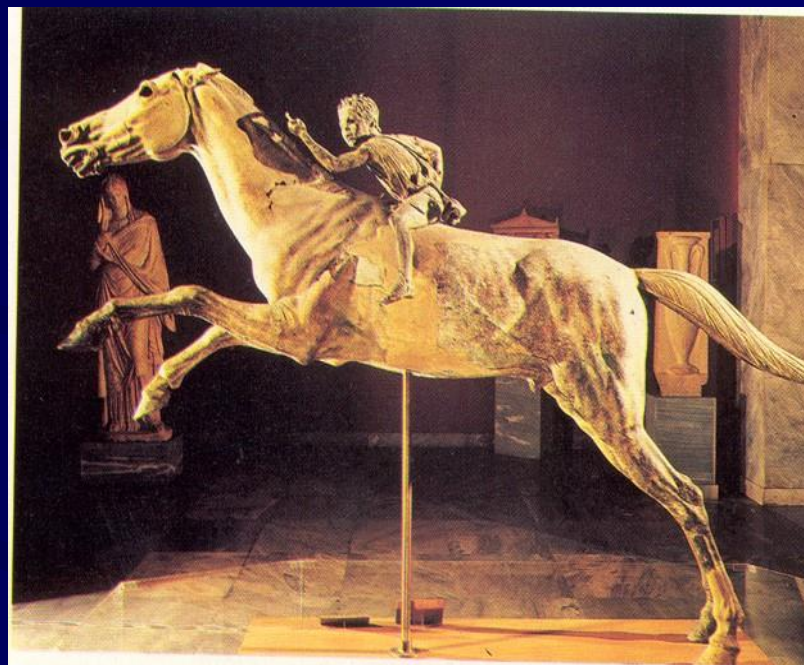
- ❖ *Συνωρίς Πάλων* → 2 πουλάρια, απόσταση 1200m.
- ❖ *Τέθριππο Πάλων* → 4 πουλάρια, απόσταση 3200m.
- ❖ *Πωλική κούρσα* → 1 πουλάρι.

Τα αγωνίσματα

Κατηγορίες Ιπποδρομιών

- ❖ Πάλος Κέλης → με πουλάρι, απόσταση 1600m
- ❖ Ίππος Κέλης → με άλογο, απόσταση 2400m
- ❖ Κάλπη → με φοράδα, στον τελευταίο γύρο οι ιππείς κατέβαιναν από το άλογο και έτρεχαν μαζί του κρατώντας το από τα γκέμια.

Ιπποδρομίες

Τα αγωνίσματα

Η Πάλη

Κατηγορίες Πάλης

Εικ. 61. Σκηνή πάλης. Αττικός αμφορέας, Μουσείο Μονάχο 6ος αιώνας π.Χ.

- ❖ **Όρθια Πάλη** → οι αθλητές αγωνίζονται όρθιοι και νικητής ανακηρύσσονται όποιος έριχνε τον άλλο κάτω.
- ❖ **Κύλισις** → ο αγώνας δε σταματούσε αν οι αθλητές έπεφταν κάτω αλλά εξακολουθούσε, ώσπου να αναγκασθεί ο ένας από τους δύο αντιπάλους να παραδεχθεί την ήττα του, να «απαγορεύσει» όπως έλεγαν.

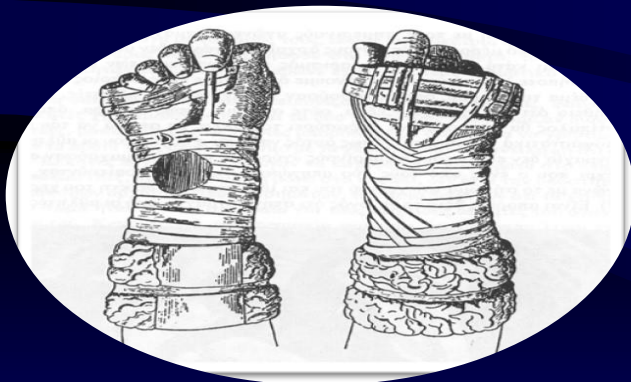

Τα αγωνίσματα

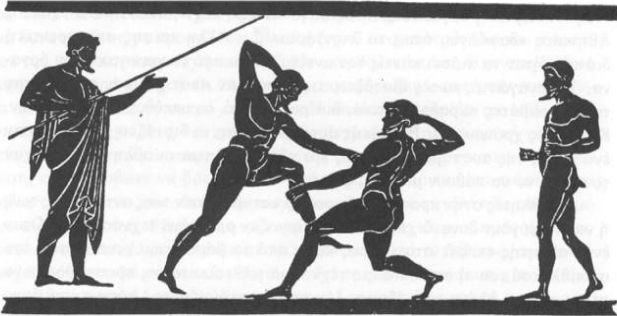
Η Πυγμαχία

Οι αθλητές αγωνιζόντουσαν με γάντες στα χέρια και σκοπός τους ήταν να αναγκάσουν τον αντίπαλο να παραδοθεί ή να μην μπορεί να συνεχίσει. Χωρίζονταν σε κατηγορίες, ανάλογα με την ηλικία

Τα αγωνίσματα

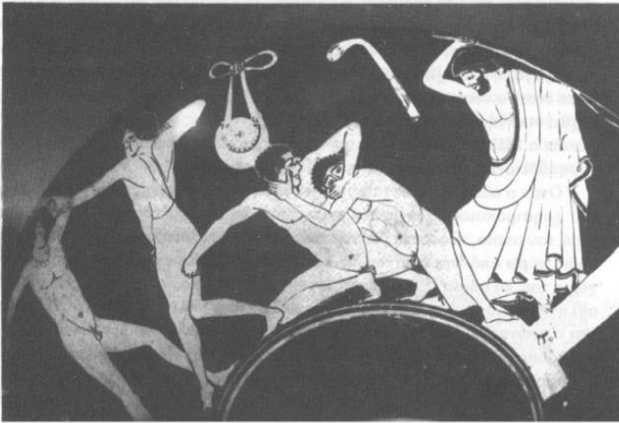
Εικ. 68. Σκηνή Παγκρατίου. Αττικός αμφορέας, Μουσείο Βιέννης, 6ος αιώνας π.Χ.

Το Παγκράτιο

ήταν ένας συνδυασμός πάλης
εξ πυγμαχίας.

Νικητής αναδεικνυόταν αυτός που
ανάγκασε τον αντίπαλο να παραδοθεί ή
να μην μπορεί να συνεχίσει.

Ήταν πολύ σκληρό άθλημα.

Τα αγωνίσματα

Πένταθλο

Οι αθλητές αγωνίζονται σε 5 «άθλους»

- ⌘ **Άλμα:** Οι αθλητές έκαναν το άλμα τους κρατώντας αλτήρες που άφηναν λίγο πριν την προσγείωση.
- ⌘ **Δίσκος:** Όλοι οι αθλητές πετούσαν τον ίδιο δίσκο. Δεν γνωρίζουμε το ακριβές βάρος του δίσκου.

Τα αγωνίσματα

Πένταθλο

⌘ **Ακόντιο** → Χρησιμοποιούσαν το ίδιο ακόντιο με σήμερα, αλλά κι ένα μικρό σκοινάκι, την “αγγύλη”, ώστε να πηγαίνει το ακόντιο πιο μακριά.

⌘ **Στάδιο** → 192,27m

⌘ **Πάλη** → ορθία

Νικητής ήταν όποιος κέρδιζε τουλάχιστον, τα 3 από τα 5 αγωνίσματα.

Τα αγωνίσματα

Από το 396 π.Χ περιλαμβάνονταν στους αγώνες και ο διαγωνισμός κηρύκων και σαλπικτών/ αυλητών.

Οι νικητές είχαν το δικαίωμα να κάνουν τις ανακοινώσεις των αγώνων.

Τα αγωνίσματα

Το πρόγραμμα

- 1^η ημέρα → Θυσίες & ευχαριστίες, όρκος των αθλητών.
- 2^η ημέρα → Ιπποδρομίες - αρματοδρομίες, πένταθλο.
- 3^η ημέρα → Θρησκευτικές τελετές, θυσία 100 βοδιών, παιδικά αγωνίσματα.
- 4^η ημέρα → Δρόμοι, πάλη, πυγμαχία, παγκράτιο.
- 5^η ημέρα → Απονομές, θυσίες, ευχαριστίες, δείπνο.

Βιβλιογραφία

- 📖 *Αλμπανίδης, Ε., Γιαλούρης, Ν., Μουρατίδης, Ι. (2001). Αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες στο Ολυμπιακοί Αγώνες – Αναφορές – Προσεγγίσεις. Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004. Αθήνα.*
- 📖 *Αρβανίτη, Ν., Βασιλειάδης, Ν., Γεωργιάδης, Κ., & συν. (2001). Ολυμπιακό 2004άδιο 6 – 9 ετών. . Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων ΑΘΗΝΑ 2004. Αθήνα.*
- 📖 *Μουρατίδης, Ι. (1990). Ιστορία Φυσικής Αγωγής. Εκδόσεις Χριστοδουλίδη. Θεσσαλονίκη.*
- 📖 *Πούγιουρου, Π. (χ.η.). Η Καλλιπάτειρα Αρχαία Ελληνικά Γ' Γυμνασίου Ενότητα 9. Παρουσίαση διαφωρειών Ανακτήθηκε από <https://slideplayer.gr/slide/2795034/> στις 24/03/2020.*